

VŠENORSKÝ ZPRAVODAJ

září/říjen 2011 • číslo 3/2011 • Ročník XLVIII

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, rád bych Vás informoval o nových projektech a událostech, které proběhly v naší obci v období letních měsíců.

Během prázdnin:

- bylo dokončeno zateplení budovy I. stupně ZŠ, takže školní rok mohl být zahájen již ve škole s novými okny, novou fasádou i střechou. V průběhu září pak byly odstraněny všechny zjištěné vady a nedodělky. Budova v novém šedo-meruňkovém hávu působí velmi příjemným dojmem. Aby se ještě podtrhl úsporný účinek zateplení, rozhodlo OZ o provedení změny topného média v této budově. Namísto dosavadních akumulčních nádrží ohříváných pomocí dvou elektrických kotlů byly během několika týdnů nainstalovány dva kotle plynové. Nově nainstalovaný systém by měl být mnohem efektivnější, pružnější a tedy i úspornější. Zajímavý je i netradiční systém financování této přestavby, protože celá vstupní investice je pokryta z prostředků firmy Prometheus, energetické služby, s.r.o. a ze strany obce bude splácena v průběhu příštích pěti let stanoveným podílem z dosažené energetické úspory.
- byla stavebně dokončena smíšená „cyklostezka + chodník“ mezi městem Dobřichovice a obcí Všehory. K jejímu provedení vznesla obec určité připomínky, které by se měly vyřešit v průběhu několika týdnů. Cyklostezka se smíšeným provozem pro cyklisty a chodce byla postavena na základě financování z evropských fondů, konkrétně díky využití příslušné výzvy v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy.
- pokračovala výstavba nových úseků kanalizace a vodovodu V Chaloupkách, Na Návsi a Za Kostelem, kde zbývá dokončit cca 100 m a dalších cca 250 m U Kovárny. Rámcově představuje tato akce ve výše uvedených ulicích přibližně 1500 m celkové délky. Po krátkém zářijovém přerušení by měla být stavba v říjnu obnovena.
V polovině září bylo v souladu s dotačními podmínkami krajského programu FROM vyhlášeno výběrové řízení na dodavatele stavby v rámci projektu „Modernizace a rozšíření kapacity MŠ“. V měsíci říjnu by měl být již znám vybraný dodavatel, následně pak podepsána smlouva o dílo s tímto dodavatelem a zároveň i smlouva s krajským úřadem o poskytnutí dotace.

Další dvě podané žádosti o dotaci a to na OPŽP (Zateplení budovy ZŠ II. stupně) a ROP (Oprava místních komunikací) dosud nebyly bodově ze strany obou institucí vyhodnoceny.

V sobotu 17. září proběhlo zdařilé slavnostní znovuootevření obecní knihovny v budově Na Závisti, kterého se zúčastnilo zhruba 70 místních občanů. Ti měli možnost kromě samotné knihovny a čítárny zhlédnout krátké hudební pásmo a stát se přímými účastníky besedy a autogramiády zajímavých osobností uměleckého života žijících v našem nejbližším okolí, místními výtvarníky paní Evou Haškovou a Mgr. Janem Magetem, novinářem a spisovatelem Josefem Klímov, který žije v sousedních Dobřichovicích. Pan Klíma přestřížením pomyslné startovní pásky rozběhl provoz všehorské obecní knihovny, které my všichni přejeme do dalších let hodně zajímavých titulů a řadu spokojených čtenářů!

V TOMTO VYDÁNÍ SE TAKÉ DOČTETE:	
Velkoobjemové kontejnery v obci	str. 2
Bezpečnost v naší obci	str. 2
Ruská emigrace ve Všehorech	str. 3
Co nového připravila Všehorská knihovna	str. 5
Zahájení nového školního roku 2011/12	str. 6

který žije v sousedních Dobřichovicích. Pan Klíma přestřížením pomyslné startovní pásky rozběhl provoz všehorské obecní knihovny, které my všichni přejeme do dalších let hodně zajímavých titulů a řadu spokojených čtenářů!

Na základě slibu návštěvníkům 8. veřejného zasedání OZ uvádím přesné znění stanoviska obce k plánované modernizaci železniční tratě Praha - Beroun, tak jak bylo v květnu předáno městu Černošice za účelem dalšího jednání o tomto projektu na ministerstvu dopravy.

(Z. Seidler)

Stanovisko OZ Všehory k plánované modernizaci železniční tratě Praha-Beroun ze dne 26. 5. 2011

a) **PHS** (betonové protihlukové stěny) - jednoznačný nesouhlas s jejich výstavbou na území obce. Připojujeme se tak k všeobecnému mínění v celém regionu, že hluk lze snížit rekonstrukcí kolejového svršku i spodku, a to za použití bezešvých kolejí, pryžových absorberů, případně jiných antivibračních opatření.

Další významnou součástí snižování hlukové úrovně je i dostatečná modernizace vozového parku.

b) **železniční most** - za pomoci výše uvedených opatření zajistit jeho maximální odhlučnění, protože je největším zdrojem hluku při průjezdu vlaků.

c) **zastávka** – zachovat její stávající polohu. Vybudovat polo-uzavřený přístřešek vhodného typu na obou nástupištích (ve směru na Prahu pro cca 50 osob) a vybavit je moderním informačním systémem pro cestující. Předpokladem je vyústění bezbariérových ramp v těchto přístřešcích a zároveň stavební či technické zajištění těchto přístřešků proti vnikání většího množství sněhu či vytváření vnitřní námrazy.

d) **železniční přejezd** – zachovat a přebudovat pro potřebu těžké dopravy (popeláři, fekáli, hasiči, zemědělská výroba, stavební činnost).

V případě úvahy o jeho zrušení požadujeme zajistit výše uvedenou dopravní obslužnost celého území mezi řekou a železniční tratí jiným způsobem, rychlejším a bezpečnějším.

e) **vyjádření podpory** variantě mimoúrovňového řešení nájezdu na most v Dobřichovicích. S narůstající intenzitou automobilové dopravy začíná být situace na stávajícím železničním přejezdu v průběhu dne dosti kritická.

INFORMACE Z OBECNÍHO ÚŘADU

• Prosíme, ověřte si ve své domácí evidenci či na obecním úřadě, že jste uhradili místní poplatky za rok 2011. Dle evidence v obecním účetnictví stále nemají všichni zaplacené poplatky za odpady a za psy na rok 2011!

• Příspěvky obci za vodovodní a kanalizační přípojky

Při kontrole bylo zjištěno, že nejsou uhrazeny některé příspěvky obci za provedené přípojky na kanalizaci a vodovod k jednotlivým nemovitostem! Občanům, kteří požádali o splátkový kalendář na úhradu příspěvků na kanalizační a vodovodní přípojku na základě smlouvy, připomínáme, že je nutné dodržet splátkový kalendář, zvláště konečný termín splátek. Při neplnění podmínek splátek bude obec požadovat úhradu najednou!

• Velkoobjemové kontejnery

Ve dnech 4. - 6. 11. 2011 budou v obci přistaveny opět velkoobjemové kontejnery za stejných podmínek a na stejných stanovištích jako vždy: **před II. stupněm ZŠ Všenory, u Jednoty a Na Návsi**, nebude přistaven kontejner v chatové osadě Montána

Připomínáme, že je třeba u kontejnerů udržovat pořádek a nedávat tam železo (permanentně přistaven kontejner u fotbalového hřiště), ani stavební suť (řeší každý samostatně individuálním odvozem dopravní firmou) ani elektrospotřebiče - ať už drobné (kontejner před novým OÚ) nebo velké elektrospotřebiče (lednice, pračky atd.) pro které je určen stříbrný zamykatelný kontejner pod fotbalovým hřištěm, který je otevřen každou sobotu dopoledne. Ořezané suché větve keřů a ovocných stromů lze, pokud jsou bez příměsí trávy, spálit.

Sběr nebezpečného odpadu bude v sobotu 5. 11. 2011 na obvyklých stanovištích a čase. Tato informace bude též vyvěšena ve vývěškách v obci.

• Jako stále větší problém se jeví prerůstání keřů a stromů ze soukromých pozemků na chodníky, komunikace a veřejná prostranství. Je povinností vlastníků tyto stromy a keře ořezávat a vzniklý odpad průběžně uklízet. Stejný problém je vysazování nových keřů a květinových záhonků na veřejném prostranství a na pozemcích ve vlastnictví obce. Jistě je radost se na pěkné záhonky nebo živé ploty podívat, ale bez svolení majitele (např. obce) se jedná o přestupek. Velmi často se také tito „samozvaní zahradníci“ o tuto výsadbu již dále nestarají a vzniká tak další problém.

Blíží se datum **1. 10. 2011 - začátek vegetačního klidu**, a tak máme všichni možnost s výřezem začít!!!

• Vzhledem k častým stížnostem mnohých spoluobčanů opět připomínáme znění obecní vyhlášky č. 2/98 o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí, článek 5, bod 2b):

Hlučné stroje (kotoučové a motorové pily, hoblovačí stroje, motorové a strunové sekačky, agregáty na parkujících vozidlech apod. v obci je **dovoleno používat v těchto denních dobách:**

ve všední dny	od 7,00 do 20,00 hod.
v sobotu	od 8,00 do 19,00 hod.
v neděli a ve svátky	od 9,00 do 11,00 a od 15,00 do 19,00 hod.

Přestože je tento bod vyhlášky až příliš tolerantní, je často, ba trvale porušován. Upozorňujeme, že používání hlučných strojů mimo uvedené hodiny **JE POVAŽOVÁNO ZA PŘESTUPEK** dle výše citované vyhlášky.

Ostraha v obci Všenory

Jak jsem psal již v minulém čísle je ostraha v obci zajišťována jedním až dvěma pracovníky, v průběhu týdne se jedná o nepravidelné směny podle potřeb obce, o víkendech se slouží pravidelně. Vždy v noci z pátku na sobotu a ze soboty na neděli. A to z důvodu zabezpečení veřejného pořádku v nočních hodinách.

V průběhu letních měsíců jsme se zaměřovali hlavně na dodržování pořádku v okolí řeky, kde vzhledem k prázdninám a sjíždění řeky vodáky docházelo k nedovolenému táboření a znečišťování okolí řeky. Dále se snažíme zabránit zakládání černých skládek a také nepovolenému záboru obecních pozemků v souvislosti s prováděním stavebních úprav.

Během jarních a letních měsíců došlo k zvýšenému výskytu osob závislých na omamných látkách v obci. Tyto osoby nedovoleně obývaly jednu opuštěnou chatu v obci, silně znečišťovali okolí a bylo podezření, že se dopouští drobných krádeží na území obce. V součinnosti s Městskou policií Mníšek pod Brdy se podařilo tyto osoby ustanovit a zabránit tak v páchaní rozsáhlejší trestné činnosti. V současné době již nebyl zaznamenán výskyt těchto osob v obci.

Došlo také ke zvýšenému nárůstu krádeží katalyzátorů u osobních vozidel odstavených v obci. Tyto krádeže byly uskutečňovány organizovanou skupinou, která působila již delší dobu v obcích Dobřichovice a Řevnice. Vzhledem k tomu, že obyvatelé se obávali nechávat automobily na parkovištích v těchto obcích, začali parkovat před nádražím ve Všenorech, tím se také přesunula činnost této skupiny do obce a i zde došlo k několika krádežím. Krádeže probíhaly za bílého dne, kdy skupina využila hluku projíždějícího vlaku, katalyzátor vyřízla a z místa činu ujela. Vše bylo dílem několika okamžiků a, pokud nebyli přistiženi na místě, nebylo možno těmto krádežím zabránit. V poslední době činnost těchto zlodějí utichla, přesto nedoporučujeme nechávat vozidla dlouhodobě odstavena v prostoru před nádražím.

V létě také došlo k několika vloupáním do zahradních domků a k odcizení zahradní techniky. Vždy se jednalo o místa neosvětlená s jednoduchým přístupem přes plot. Znovu bych doporučil nepodceňovat prevenci a takovéto místa vybavit pohybovým čidlem napojeným na osvětlení. Takovéto jednoduché zařízení odradí pachatele v 80 % příležitostí, a tak poměrně malá investice může zabránit mnoha nepříjemnostem a mnohem vyšším škodám. S blížícím se podzimem se bude ostraha opět více zaměřovat na preventivní kontrolu v chatových osadách, které přes zimu více přitahují zloděje a bezdomovce využívající nepřítomnosti chatařů přes týden.

S přestěhováním obecního úřadu do nových prostor došlo také k přemístění ostraha do stejného objektu. Občané nás mohou kontaktovat buď osobně nebo na tel. čísle 602376290.

(ln)

ZE ŽIVOTA V OBCI

Občanské sdružení pro Všenory

Rádi bychom, po prázdninovém odpočinku, přivítali za naše sdružení malé obyvatele Všenor a jejich rodiče do nového školního roku – a tím i do dalšího období nových aktivit.

V září opět počaly v našem sdružení práce na získaném grantu „Živá paměť místa“. V současné době připravujeme všechny podklady, uzavřely jsme smlouvu s Nadací VIA, od níž jsme zmíněný grant získaly, a v průběhu

října by měla proběhnout dotazníková fáze ve spolupráci s místní základní školou. Proto využíváme této možnosti vás oslovit a prosíme o možnou spolupráci. Děti by měly v průběhu října vyplnit dotazníky. Jeden dotazník přinesou i domů, aby oslovily vybraného jedince z řad rodičů, příbuzných, sousedů. Cílem dotazníků je zmapovat vztah dětí a všensorských obyvatel k místu, kde žijí, a k jeho historii. Není podstatné, jak dlouho ve Všenorech žijete. Zajímá nás

váš vztah k místu, jste-li starousedlík či nově příchozí. Prosíme, pomozte nám uskutečnit náš projekt. Dotazníky můžete vyplnit anonymně nebo, v případě, že budete mít zájem spolupracovat i v další etapě projektu, uveďte prosím, na sebe kontakt. V další etapě by měly proběhnout osobní rozhovory s vybranými dobrovolníky. Vše bude postupně zveřejňováno na našich webových stránkách.

Září jsme také v našem sdružení zahájili

spolupráci při natáčení vstupů do nového dílu Moudronose - klauna s modrým nosem. Zvidavého pomocníka těch, kteří se chtějí dozvědět trochu víc o dění kolem sebe. Tentokrát k nám přijel objevovat s dětmi historii. A tak ho jeho malí přátelé provedli po místech, které mají rádi a společně s ním je fotili a filmovali. Děkujeme za pomoc dětem z místní MŠ a 1. stupně ZŠ. A panu Ivanu Látalovi za pěkné fotografie. Podívejte se do naší fotogalerie na webových stránkách. O tom, v kterém díle Moudronose se všennorské záběry objeví, vás budeme včas informovat na našich stránkách.

Velmi srdečně zveme všechny rodiče s dětmi předškolního věku k pravidelným úterním schůzkám od 9,00 do 11,30 hod. v nových prostorách Na Závisti – 2. patro; a dále také na některé z našich podzimních plánovaných akcí.

Soupis akcí pro podzim - zimu 2011 OS pro Všenory:

2.10. od 14.00 hod. Svatováclavské rytířské klání společně se skupinou historického šermu Alotrium

Dětské soutěžní odpoledne na počest českého patrona sv. Václava. Pro každého kdo touží poměřit své síly na kolbišti a vyzkoušet si nelehkou roli pážete a panoše, či seznámit se blíže se Svatováclavskou legendou. V místech mokropeské pláže a sportovního parku pod pizzerií Luna.

22.10. od 15.00 hod. Voršilské lodičky, soutěž o nejlepší lodní model, spojený s jejich spouštěním na vodu a námořnickým bálem. Proběhne na rybníčku za všennorským hotelem Zdenka. Vyzýváme tím všechny tvořivé výrobce k další účasti!! Možné i kolektivní práce rodinné, školní i školkové.

10.11. od 17.00 hod. Lampiónový průvod sv. Martina

Staňte se s námi, jako každý rok, martiníky jdoucími ve stopách bílého koně. Lampiónky, světélka a dobrou náladu s sebou. Odchod od všennorského kostela sv. Václava.

**Zveme všechny
RODIČE S DĚTMI
k pravidelným schůzkám
v dětské herně od září 2011:**

**každé úterý od 9,00 do 11,30 hod.
ve zcela nových prostorách budovy
Na Závisti - 2. patro.**

**Přijďte těšit se na Vás!
Kontakt a bližší informace:
Zuzana Bacíková
tel. č. 776177593**

27.11. od 15.00 hod. Slavnosti svatě Cecílie

Hudební a výtvarná dílna na počest patronky hudby. Sál všennorského Obecního úřadu na Závisti.

18.12. od 14.00 hod. Zdobení vánočního stromku pro zvířátka

Jako každý rok zdobení vánočního stromčku pro zvířátka v lese. Společně zpívání koled. Odchod od všennorského kostela sv. Václava.

23.12. od 15.00 hod. Betlémské světlo

Každoroční akce Všennorského Skautského střediska Dub. Rozdávání vánočního světélka zapáleného v Betlémské jeskyni Narození Páně. Tradiční zpívání koled v příjemné předvánoční atmosféře. Jako vždy na všennorské Burze.

Pokud by došlo k jakémukoliv změně, bude včas oznámena na stránkách „Občanské sdružení pro Všenory“ www.osprovsenory.estranky.cz

Těšíme se na vás.

Lucie Kölbersberger

Oznámení tanečního folklorního souboru Pramínek Černošice

Zakládá se malá dětská kapela Pramínku. **Hledáme děti,** které by měly zájem v ní vystupovat. Přednostně smyčce - housle, violu, basu. Klarinet.

Výuku povede pan R. Michálek. Zkoušky budou probíhat v pátek mezi 14.30-16.30 v ZŠ Mokropsy.

E mail: marcela.latalova@volny.cz

POZVÁNKA na akce ZUŠ ČERNOŠICE:

BAROKO V ČESKÉ KRAJINĚ

Audiovizuální přednáška. úterý 25. 10. 2011 v 17.30 hod - sál ZUŠ Černošice, Střední 403. Téma zámky, hrady, parky, plastiky. Vstupné dobrovolné.

ŽENY V IMPRESIONISMU

Audiovizuální přednáška. Středa 29. 2. 2012 v 17.30 hod - sál ZUŠ Černošice, Střední 403. Téma B. Morisotová a další podobného osudu. Vstupné dobrovolné.

ŽENA V HUDBĚ II.

Koncert. Úterý 20. 3. 2012 v 18.30 hod - sál ZUŠ Černošice, Střední 403. Jana Vavřínková viola, Ester Godovská klavír. R. Clarke, E. Godovská, J.S. Bach. Vstupné 80 Kč, 40 Kč /senioři a děti, žáci zuš 30 Kč. Po koncertě možnost posezení.

BAROKO A DUCHOVNO

Audiovizuální přednáška. Čtvrtek 17. 5. 2012 v 17.30 hod - sál ZUŠ Černošice, Střední 403. Téma: barokní kostely, kapličky, křížové cesty, poutní místa. Vstupné dobrovolné.

Ruská emigrace ve Všenorech a Horních Mokropsech

K jedné ze zajímavých stránek historie naší obce, kterou mapuje několik publikací vydaných Slovanskou knihovnou, patří nepochybně dvacátá léta 20. století, kdy se ve Všenorech i Horních Mokropsech usadila **početná skupina ruských emigrantů prchajících před bolševickou revolucí.**

Masová vlna uprchlíků z Ruska začala směřovat do Československa **v roce 1921,** když naše vláda nabídla především mladým lidem možnost studovat na českých školách a podpořila zakládání škol vlastních. Hlavní proud samozřejmě zamířil do Prahy a dalších velkých měst, ale majetkové poměry velké části emigrantů neumožňovaly žít přímo v těchto centrech, proto hledali levnější ubytování v nedalekém okolí. Občané bývalé Ruské říše se začali ve velkém počtu objevovat v Chuchli, Radotíně, Zbraslavi, Černošicích, Dobřichovicích, Řevnicích, Horních Mokropsech a Všenorech.

Převážná část ruských emigrantů chápala pobyt v ČSR jen jako přestupní stanici na cestě do Francie, Německa a USA, kam skutečně po pěti, šesti letech odcházela. Nemaleý počet se ale nakonec rozhodl v Československu zůstat a získat občanství, ale k tomu bylo potřeba obdržet tzv. domovské právo, o kterém rozhodovala obec. Na rozdíl např. od Třebotova, kde domovské právo nedostal žádný ruský emigrant, protože zastupitelstvo ovládali komunisté, a Černošic, kde natrvalo nepřijímali cizince vůbec, **všenorští představitelé byli mimořádně vstřícní. Jen v letech 1924 – 1932 udělili domovské právo devíti Rusům.**

Kolik Rusů ve Všenorech a v Horních Mokropsech alespoň po nějaký čas bydlelo nevíme, protože chybí historické doklady. Např. v Horních Černošicích jich vzácně zachovalá evidenční kniha zaregistrovala 1310. V jednom ze svých dopisů ruská básnířka Marina Cvetajevová píše, nepochybně s trochou nadsázky, že i do pozdní noci **téměř v každém všennorském domě svítí jedno okno, protože se za ním učí ruský student.**

Většina příslušníků ruské emigrantské komunity ve Všenorech i Horních Mokropsech patřila ve své vlasti k vyšší společenské vrstvě. Byli mezi nimi lékaři, inženýři, učitelé, historikové, spisovatelé, důstojníci, členové protibolševických vlád, vysokoškolští studenti. Rozdílné však byli jejich majetkové poměry v emigraci. I proto se museli smířit s velice skromným bydlením většinou v jedné místnosti. Jen někteří si mohli dovolit pronajmout velké byty či celé vily.

Rusové žili bohatým kulturním životem, jehož centrem se stala **vila Boženka.** Zde se scházel od roku 1926 „**Všennorsko-mokropeský ruský klub**“, který pořádal přednášky, besedy, koncerty, diskuse, společné zájezdy do Prahy i společenské oslavy. Mezi nejvýraznější osobnosti patřili

spisovatel **J. N. Čirikov** a básnířka **Marina Cvetajeva**.

Obyvatelé Všenor, Horních Mokropes i okolních obcí zpočátku přijímali ruské emigranty velice kladně. Jednak přinášeli možnost nezanedbatelného příjvídělku z pronájmu, ale svou roli zde také sehrálo tradiční české rusofilství, které v naší

Na bývalém hřbitově u kostela se zachovaly jako vzácná památka dva ruské hroby z dvacátých let minulého století.

společnosti hluboce zakořenilo již během 19. století. Časem se však ukázalo, že ruská komunita neměla ve své většině zájem se natrvalo integrovat do českého prostředí. Přesto ti ruští emigranti, kteří v Československu zůstali, a byly jich tisíce, zanechali nesmazatelnou stopu v naší kultuře, vědě i dalších společenských oblastech.

V. Veselý

Umění pozdravů upadá. Zvedněte ho.

Tento nadpis článku v denním tisku mě upoutal už svým názvem. Pokusím se pár myšlenek použít a zasadit do našich Všenor.

Jsme rádi, když nás pozdraví neznámí lidé při cestách v cizině. Dají k tomu úsměv, jako by byli rádi, že nás vidí. Zeptají se, odkud jsme. Těch pár slov mnohdy způsobí pocit, že jsme rádi vidění.

Lidé bez pozdravu jsou jako ptáci bez křídel. Nic se nedozvědí, jdou světem sami. Možná je to proto, že na zdavení u nás není předpis a většinou se to dnes neučí ani děti.

Všenory jsou tedy naším domovem, přicházejí sem noví mladí lidé, je zde hodně rodin s malými dětmi. Starých usedlíků už zde mnoho není, přibývají nám roky a odcházíme. Vzájemně se už s mladými málo známe. Připadáme si tedy často jako někde v cizině, ale bez toho pozdravu. Jsme rádi, když se s místními lidmi přiblížíme.

A proto píší těchto pár řádek: Zkusme se tedy i u nás ve Všenorech vzájemně přibližovat úsměvem (úsměv dětí nikdy nechybí ani teď) a pozdravem. Kdysi bylo heslo: „Za venkov krásnější“. Dejte si tedy také heslo: „Za náš domov úsměvnější a přátelský“.

Anna Hojerová (Akela)

Letní tábor skautského střediska DUB Všenory

Letošní táborové dobrodružství prožili členové a přátelé skautského střediska DUB Všenory na krásném romantickém místě – louka s rybníkem obklopená lesy – nedaleko Bořic u Písku. Tématem celotáborové hry bylo dobrodružství Harryho Pottera.

Byly sice prázdniny, ale my jsme prožívali běžný školní rok žáků z Bradavic. Děti obsadily dvě koleje – Mrzimor a Havraspár, mezi nimiž probíhalo neustálé soupeření, nejen v jednotlivých vyučovacích hodinách (lektvarů, jasnovidectví, bylinkářství, létání), ale i o nejlepší službu v kuchyni nebo nejuklizenější Tee-pee. Obě koleje se zúčastnily souboje „Dvou kouzelnických škol“ (tradiční táborová olympiáda) a sehrály turnaj ve Famfrpálu.

Žáci z Bradavic mohli navštívit blízkou vesnici

Prasinky, tak i my se vypravili na dva výlety. První jsme podnikli do muzea Mikoláše Alše v Miroticích a do místní cukrárny. Podruhé jsme jeli do Písku, kde jsme navštívili městskou vodní elektrárnu, shlédli nádherné centrum města se starobylým mostem a prohlédli si zajímavé sochy z písku, které vytvořili umělci účastníci sochařského sympozia.

Kromě her, služeb v kuchyni a nočních hlídek byly velice oblíbené táboráky – zpěv, vtipné scénky, vyprávění a opékání buřtíků.

Děti se během tábora zabývaly také meteorologií (sledovali počasí) a seznámili se s užitím GPS navigace.

Emočně nejsilnějším táborovým zážitkem je každoročně Slibový oheň, slavnostně zapálený ze čtyř světových stran, skládání a obnova slibů, vzpomínka na předešlé Slibové ohně tradičním vspáváním popele do ohně. Právě u tohoto posvátného skautského ohně si připomínáme základy Skautingu a probouzíme ducha Junáctví.

Děkujeme všem, kteří byli nápomocni při organizaci tábora – Lucii, Kateřině, Ondrovi, Stáně a Berenice. Zvlášť děkuji Pavlovi (Satysovi), že nám zajistil vše potřebné pro chod tábora, staral se s Rovero o dřevo, nakupoval a občas i uvařil.

zb

Dana Sahánková absolventkou AVU

Všenorská rodačka Dana Sahánková letos absolvovala pražskou Akademii výtvarných umění. Své kresby představila na výstavě Diplomanti 2011 v industriálním výstavním prostoru v Karlíně. K dosažené životní metě blahopřejeme.

V. Veselý

Ranní mlha nad táborem

Podzimní geologická vycházka do okolí Všenor

Letošní poněkud chladnější léto se chýlí ke konci a někde již začínají opadávat listy se stromů. Blíží se čas, kdy je vhodné se vydat na geologickou vycházku a poznávat historii krajiny v dobách vzdálených miliony let od současnosti. Tentokrát jsme pro vás připravili opakování z předchozích vycházek. Opět tedy zavítáme do starohor, kambria a ordoviku a povíme si, kde se vzalo zlato na Všenorském potoce a budeme sledovat, jak Berounka postupně modelovala krajinu do dnešní podoby. O osídlení zdejšího kraje a archeologických nálezech si povíme v místech, kde údajně stávala Všenorská tvrz. Vycházku si tentokrát zpestříme návštěvou zahrady Stívinka.

Sejdeme se v sobotu 15. října 2011 v 10 hodin dopoledne před vchodem do hotelu Zdenka, kde také naše vycházka po asi osmi kilometrech skončí (cca v 15 hodin).

Těšíme se, že se opět vidíme.

S pozdravem

Filip Stehlík

Geologický ústav AV ČR, v.v.i. & G-servis
Praha, s.r.o.
GSM: 604 854 166; 724 121 058

Mgr. Alena Sahánková

Všenorská knihovna

Alena.Sahankova@seznam.cz, 607263700

V případě, že byste se chtěli zúčastnit jen některé z dílčích částí procházky, není to problém. Jedná se např. o místo v blízkosti kaple sv. Jana Křtitele, kde pravděpodobně stávala všenorská tvrz. Dorazíme tam asi kolem 14.00. Je možné zavolat po třinácté hodině na výše uvedené číslo mobilu a domluvit se přesněji. Jedná se o ty zájemce, kteří by ze zdravotních důvodů celou trasu neušli a chtěli by slyšet výklad věnovaný tvrzi.

Adresář zájemců o geologické procházky, případně jiné akce Všenorské knihovny

Vzhledem k tomu, že je docela problém dát vědět všem včas o tom, že se bude konat akce Všenorské knihovny, zkusili jsme využít k tomuto účelu e-mail. Pokud máte zájem o zasílání informací o akcích Všenorské knihovny, pošlete svůj požadavek na e-mail: Alena.Sahankova@seznam.cz

Slavnostní otevření Všenorské knihovny a Informačního centra Berounka v sobotu 17. 9. 2011

Ing. Zdeněk Seidler, starosta Všenor, zahájil slavnostní odpoledne. Programem nás provázela paní Eva Tomisová. Sopranistka Eliška Demel Trnová za klavírního doprovodu Mgr. Magdy Šírkové naplnily společenský sál hudbou, která prozářila sál plný do posledního místečka. Mezi dalšími hosty byli ak. mal. Eva Hašková, Dr. Galina Vaněčková, publicista Josef Klíma, ilustrátor Mgr. Jan Maget, historik Dr. Petr Klučina. Paní Anna Hojzerová připomenula mezi jiným první knihovnu v Horních Mokropsích, paní Eva Tomisová popsala vývoj knihovny ve Všenorech a Mgr. Alena Sahánková hovořila o té současně. Poté nastal okamžik slavnost-

Slavnostní otevření knihovny

Slavnostní otevření knihovny

ního přípitku a pan Josef Klíma přestřihl pásku. Knihovna se zaplnila prvními uživateli. V předšálí čekalo občerstvení v podobě koláčků, cukroví, chlebičků... Po nedlouhé přestávce se pokračovalo v programu. Paní Eva Tomisová ohlásila autogramiádu pana Josefa Klímy a pana Mgr. Jana Mageta. V jejím průběhu se přidal Dr. Petr Klučina. Na začátku autogramiády nás čekalo překvapení. Pan Mgr. Maget vytvořil překrásné reliéfy básníka Vladimíra Holana a básničky Marie Cvetajevé. Reliéfy si mohli přítomní prohlédnout a obdivovat. A pak střídala otázka otázku, dozvěděli jsme se spoustu zajímavých věcí. Pan Josef Klíma nám zahrál na klavír a zazpíval. Na závěr podepisovali oba tvůrci své knihy.

Bohužel už nedošlo na předem avizovanou prohlídku Všenorské knihovny a Informačního centra Berounka a rovněž jsme nestihli razítkovat pohlednice historickým razítkem Obecní úřad Horní Mokropsy – Okresní úřad Praha venkov.

Rádi to vše zájemcům vynahradíme kdykoliv v běžných hodinách Všenorské knihovny.

Na závěr bychom chtěli poděkovat za krásné knižní dary pro novou knihovnu, a to paní Ing. Elišce Bubníkové, paní Anně Hojzerové, panu Josefovi Klímovi a Dr. Petru Klučinovi. Paní Olze Strykové, její vnučce Michaele Strykové a Ing. Vladimírovi Charvátovi patří poděkování za pomoc se slavností.

Připravili jsme pro naše čtenáře více než 60 nových titulů z oblasti beletrie pro děti i dospělé a odborné literatury, například:

Alice Munroová

Nepřítel, přítel, ctitel, milenec, manžel

Elizabeth Gilbertová

Zmizet (Magnesia Litera kniha roku 2010)

Tom Stone

Léto v řecké taverně

Alena Ježková

Dračí polévka

První čtení – edice dětských knížek

Druhé čtení – edice dětských knížek

Astrid Lindgrenová

Lotta z Rošťácké uličky

více informací na <http://www.vsenory.cz/knihovna/>

Otevírací doba Všenorské knihovny a Informačního centra Berounka

Středa 14.00 – 20.00

Pátek: 9.00 – 12.00

Každá sudá sobota

12.00 - 16.00 od 1.4 - 30.11 (letní období)

9.00 - 13.00 od 1.12 - 31.3. (zimní období)

Tel.: 607263700

257711010 (Obecní úřad)

knihovna@vsenory.cz

<http://www.vsenory.cz/knihovna/>

Přijď se si i Vy vybrat zajímavou knihu z naší knihovny!

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA JOSEFA KUBÁLKA VE VŠENORECH

Nový školní rok 2011/12 v naší škole

Začal nám nový školní rok 2011/12, druhý rok nové společné existence základní školy a mateřské školy. Již jsme si zvykli, že jsme „tři budovy“ a že patříme k sobě.

Škola jsme malá, proto se všichni vzájemně dobře známe, děti vtahujeme do starostí o školu a máme radost, že rodiče přicházejí k nám do školy a na akce, které pořádáme, že s námi prožívají společné chvíle. **Chceme být škola, kde je dětem dobře a kde dostávají kvalitní vzdělání, a také škola otevřená a vstřícná pro rodiče.**

Co se u nás ve škole bude tento školní rok dít a na co se můžeme těšit?

Letošní školní rok chceme dát ještě více prostoru dětem k tomu, aby se podílely na chodu školy (např. spoluorganizací akcí školy, charitativních akcí, starostí o školní zahradu, ve Školním žakovském parlamentu) a více se poznávaly navzájem (např. při školních projektech, patronátem nad mladšími dětmi naší školy). Budeme dbát na **bezpečné klima školy**, zavádíme pravidelné třídnické hodiny, kdy třídní učitelé pracují s dětmi metodami osobnostní a sociální výchovy. Díky nim efektivněji vedeme děti k tomu, aby spolu dobře vycházely, aby se uměly vcítit do druhého, ale také např. obhájit sebe nebo kamaráda, umět mluvit o svých pocitech nebo problémech, respektovat druhé.

Po celý školní rok bude opět pokračovat vzdělávání pedagogického sboru v dotačním programu Step by step, protože učitelé jsou ti, kdo vše, o čem píšu, uvádějí v život a profesní rozvoj je důležitou součástí kvalitní práce pedagoga.

Abychom děti učili i jiné dovednosti, než které je možné učit při hodinách jednotlivých předmětů, máme i na tento školní rok připravený celoroční projekt – tentokrát mu říkáme „Kubálkův rok“.

Srdčně Vás zveme v prvním listopadovém týdnu na slavnostní odhalení pamětní desky Josefa Kubálka na naší škole a v jarních měsících na závěrečnou slavnost našeho celoročního projektu, která bude zároveň oslavou významného výročí školy v Horních Mokropsích. Mimo to přijďte na Den otevřených dveří ve čtvrtek 24. listopadu, těšíme se na vás opět na Vánoční zpívání v pondělí 19. prosince ve všensorském kostele. Rodiče budoucích prvňáčků mohou se svými dětmi přijít na Školu nanečisto v lednu a také v jarních měsících a všichni si již teď rezervujte čas na závěrečné Vyvádění devátáků před koncem školního roku.

I na tento školní rok máme opět domluvenou spolupráci s Občanským sdružením pro Všenory a se Střediskem volného času, které organizuje většinu volnočasových aktivit pro naše děti.

Díky Obci Všenory máme nový kabát budovy 1. stupně a díky „adoptivním rodičům“ jsme mohli vyměnit staré, velmi opotřebované lino ve větší části budovy 1. stupně a pořídit dalším dětem botníky u vchodu školy. Všechny vás „máme“ na našich stránkách www.skolavsvenory.cz a **velmi ráda Vám všem, kteří jste se „adoptivními rodiči“ nového botníku a linolety v hodnotě přes 180 tisíc korun stali, děkují i touto cestou!!**

Mgr. Renáta Bartoníčková, ředitelka školy

Prvňáčci na hradě...

Prvního září se běžná třída naší nově opravené školy proměnila v hradní tvrz. Paní učitelka, tedy vlastně hradní paní, v ní pak uvítala 21 statečných prvňáčků. Každý z nich byl po složení slavnostního slibu před zrakou svých nejbližších pasován na páže. 14 urozených „pánů“ slíbilo, že se budou pilně učit všemu, co správný rytíř potřebuje vědět a znát a že budou chránit svou tvrz a obyvatele v ní. Podobný slib složilo i 7 urozených „dam“.

Chvilí na to pak malá pázata musela dokázat svou odvahu, když si na hřišti u „velké“ školy došla před zrakou ostatních spolužáků a v doprovodu kamarádů z deváté třídy k paní ředitelce pro pamětní list s erbem Všenor.

Atmosféra byla slavnostní, téměř středověká.

Zajímá Vás, co pázata na jejich cestě k rytířství čeká? Budou se učit všemu, co vzdělaný rytíř a dáma musí umět. Do učených umění patří

Slavobrána pro prvňáčky

například čtení, psaní, počty, ale i zpěv, malba, tanec a různá cvičení rozvíjející rychlost, sílu, vytrvalost, odvahu a sebeovládání. Nesmíme také zapomenout na dvorské mravy, nebo-li správné chování.

Prejme jim na jejich cestě k „rytířství“ hodně sil, vytrvalosti a radosti ze získaných „vavřínů slávy“.

Markéta Baudyšová

Naši noví prvňáčci

Prvňáčci objevují poklad

Největším úkolem pázatek pro tento rok je objevit všechny poklady ukryté v hradních zdech.

A protože jsou šikovni a pracovití, jeden už našli. Bylo to písmeno „o“. Nejprve jsme ho našli v rybníku a pak ukryté v hradní zdi.

O rybníku jsme si pěkně popovídali, vyrobili si zvířátka z papíru, zazpívali písničku s žabkou Katkou a pomohli zvířátkům vymyslet pravidla, aby byl v rybníku klid a pořádek - a to všechno za jedno dopoledne.

Markéta Baudyšová

Čestný název a 150. výročí

Mottem tohoto školního roku se nemůže stát nic jiného, než dva pro školu historické milníky. Tím prvním je mimořádná pocta v podobě udělení čestného názvu. Tím druhým je připomenutí roku 1862, kdy byla postavena nová škola v Horních Mokropsích. Celoroční školní projekt věnovaný oběma událostem už probíhá a máme se na co těšit nejen ve škole, ale i v celé obci.

Jak jsme již zmínili v minulém čísle Všenorského zpravodaje, ministerstvo školství udělilo naší škole čestný název **ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA JOSEFA KUBÁLKA**. Škola se tak stává

nositelkou jména proslulého pedagoga Josefa Kubálka (1876 – 1968), který v obci prožil velkou část života a vytvořil zde i část svého nesmírně obsáhlého díla, které je dnes uloženo v Památníku národního písemnictví a Pedagogickém muzeu J. A. Komenského, v městském archivu v Hradci Králové a dokonce až v univerzitní knihovně v Bratislavě. Ve své učitelské i vědecké práci se zaměřil na didaktiku čtení a stal se všeobecně uznávaným odborníkem a profesorem pražského učitelského ústavu. Z jeho slabikářů a početnic „U nás“ se za první republiky učily statisíce žáků v celém Československu, budoucí učitelé se připravovali podle Kubálových didaktik, z němčiny přeložil základní díla moderní pedagogiky a psychologie. Vrcholem jeho odborné práce je pak spoluautorství Pedagogické encyklopedie (1938 – 1940). Josef Kubálek je pochován na hřbitově v Karlštejně.

Udělení čestného názvu je nejen velkou ctí, ale i závazkem. Také proto škola chystá pro letošní rok řadu akcí zaměřených nejen na seznámení s dílem J. Kubálka, ale i na rozvíjení jeho pedagogického odkazu v podmínkách moderní školy.

V. Veselý

Každá škola má svůj konec, jako měla začátek.....

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA JOSEFA KUBÁLKA VŠENORY

tak tato slova zaslechl každý, kdo zrovna 23. června šel kolem školky.

Z oken se ozýval hlasitý zpěv dětí. Co se to ve školce děje? Vypadalo to, že školka je plná zpěvu a legrace, ale věřte, že nám ten den bylo i trochu smutno.

Loučili jsme se totiž všichni společně s našimi patnácti

nejstaršími kamarády a kamarádkami, kteří se chystali po prázdninách už do velké školy.

Nejprve jsme se všichni vyfotili a pomohli jsme paní učitelkám vytvořit tablo, které bylo jako každým rokem vystaveno ve výloze v samoobsluze.

V ten slavnostní den nás poctil svou návštěvou pan starosta, paní ředitelka Bartoníčková, mnoho rodičů, babiček, přátel a kamarádů. Pan

MŠ - loučení se s předškoláky

starosta ošerpoval a pasoval naše kamarády na školáky. Všichni předškoláci se podepsali do kroniky školky a obdrželi knížku na památku a mnoho dalších drobných dárků.

Potom kamarádům školákům zazpívaly a zatancovaly děti z Berušek a na oplátku Sluníčka zase jim. Všechny paní učitelky společně s paní ředitelkou školákům popřály hodně štěstí mnoho úspěchů a všem krásné prázdniny plné sluníčka. Nakonec jsme se všichni rozloučili se školkou společnou písničkou, která právě byla slyšet z oken školky. Děti slíbily, že na školku nezapomenou a rádi se přijdou pochlubit s první jedničkou nebo si přijdou zkrátka s námi pohrát.

Prázdniny utekly jako voda, naši školáci už zasedli do školních lavic, někteří se již přišli pochlubit se svými úspěchy. Navštívily nás i děti z družiny se svojí paní učitelkou.

Místa ve školce však nezůstala prázdná, nastoupilo dalších patnáct nových holčiček a kluků! Také těm přejeme, aby se jim ve školce líbilo a aby se tu s námi cítili dobře.

Nezbývá než popřát všem dětem ve školce i ve škole, ať jsou všechny šťastné, mají pořád úsměv na tváři a ať jsou hlavně zdravé!

za kolektiv MŠ Bc. M. Sklenářová

SPORT

Podzimní zpráva o Všenorské kopané

Záříjové babí léto nás zastihlo v plném sportovním nasazení, všechny naše týmy již naplno trénují a také bojují o první body v novém soutěžním ročníku. V letní přípravě jsme opět absolvovali kondiční soustředění a to jak u A mužstva, které zahájilo novou soutěž již na začátku srpna, tak i u mládeže, kde se obě žákovská družstva spojila v jeden tým, pod vedením trenérů Petra Hanzlíka a Mohameda Ben Hassena. Máme také za sebou dva velké turnaje, v polovině léta jsme zavzpomínali na bývalého hráče Stanislava Nejtku

Mladší příprava SK Všenory

a na konci srpna pak proběhl na našem hřišti velký firemní turnaj IVARu. Obě akce dopadly po sportovní stránce na výbornou, ale nepřízeň počasí se poměrně zásadně podepsala na kvalitě našeho trávníku, který jsme dali do pořádku jen s největším úsilím. Letní přestávku ale nevyužili jen naši hráči k přípravě na soutěže, stejně tak byli aktivní i všichni, kteří se starají o naše zázemí, zjm. pak náš hlavní sponzor, spol. IVAR CS, aktuálně tedy máme již nové plynové topení v celé budově, usazen nový bojler a připojen vodovodní řad. Na obou akcích se významně podílely také dvě domácí firmy, RF Servis a RegulTherm, všem, kteří se na letních pracech nějak podíleli, patří velké poděkování za jejich ochotu a podporu Všenorské kopané.

Ze sportovních novinek bych rád zmínil úspěšné tažení A mužstva krajskou 1.A třídou, kádr doznal jen malé hráčské změny oproti loňsku a nadále předvádí ofenzivní a libivý fotbal, na trenérské pozici je od července nově Pavel Frýbort, asistenty mu dělají René Philipp a Jiří Novotný. Náš B tým se zatím potýká zjm. s úzkým kádrem a družstvo žáků pak zase s nezkušeností mladých hráčů, kteří přechází z malého fotbalu na velké hřiště, oba týmy se ale určitě co nejdříve s problémy vyrovnají a budou hrát ve svých soutěžích důstojnou roli. Za zmínku také jistě stojí naše mladší příprava, složená z hráčů ve věku 6 – 8 let, která vstoupila poprvé do soutěže a statečně čelí mnohdy mnohem vyspělejší a zkušenějšímu soupeřům. Nadále trvá nábor hráčů do této kategorie, roč. 2003 a mladší, zveme všechny kluky, kteří by si chtěli s námi zahrát fotbal, na kterýkoliv trénink každou ST a PÁ, od 16.00 do 17.00 hod. Více se o aktuálním dění ve Všenorské kopané můžete dozvědět na našich webových stránkách www.vsenorskysk.cz.

Aleš Liber, člen v.v.

Zprávy z házené

Vážení přátelé všensorské házené, rád bych Vás seznámil s aktualitami v našem oddílu:

Začneme od našich nejmenších hráčů. V září vstoupili naplno do prvního soutěžního sezóny. V této soutěži mají nalosovaná ostřílená družstva jako Slavie, Astra či Háje- tedy takové malé líhně házenkářských talentů. Ačkoliv se soupeři nezalekli a bojovali statečně každé utkání, dosud nebodovali. Tato skutečnost je pro nás všechny zcela nepodstatná, naopak velmi kladně hodnotíme obrovskou chuť dětí do hry, jejich neutuchající optimismus a v neposlední řadě také nesmírnou a nevídanou podporu všech rodičů.

A tým dospělých prošel přes léto tréninkovou přípravou, kádr se částečně stabilizoval. Vrátili se zpět naši mladí odchovanci, kteří výrazně snížili věkový průměr a zvýšili herní činnost. Tato změna je viditelná také v našich výsledcích: v současnosti okupujeme 2. místo v divizi mužů.

Oba týmy budou pokračovat v trénincích v zimním období v hale BIOS

Z utkání v házené nejmenších hráčů

Dobřichovice. Děti každé pondělí od 18,00 do 19,00 hodin a dospělí od 19,00 do 20,30 hodin. Tato příprava poběží do 15. dubna 2012, kdy se zase navrátíme na hřiště do Všenor.

Děkujeme za pozornost našim zprávám!

za HC Všenorý Richard Feglar

KALENDÁRIUM ZAHRÁDKÁŘŮ

Skladování ovoce a zeleniny dle zkušeností našich předků

Mnozí vzpomínají na babiččin sklípek, který po celou dlouhou zimu vydával křehká a voňavá jablka. Péče o sklizenou úrodu se odedávna opírala o praktické zkušenosti předávané z generace na generaci. Tak se postupně hromadily zkušenosti a poznatky. V roce 1927 zjistili angličtí vědci možnost zlepšeného skladování jablek v řízené atmosféře se sníženým obsahem kyslíku, které podstatně prodlužují jejich uchovatelnost. Dvacáté století se pak stalo etapou dalšího zkoumání. Prohlubovaly se znalosti životních procesů dozrávajících plodů a látkových změn, měnila se odrůdová skladba, zdokonalovaly se technické možnosti chladírenských a klimatizačních zařízení, vznikly nové izolační a obalové materiály, automatizace apod. Současnost můžeme nazvat etapou ekonomizace a robotizace posklizňových procesů. Moderní technologie však stále využívá také vědecky zdůvodněné zkušenosti dřívějších generací.

Málokdo ví, že proslulá kniha **Magdaleny Dobromily Rettigové**, poprvé vydaná v roce 1827 pod názvem „Domácí kuchařka“, i následně stále vydávaná, obsahovala ve svém vydání z roku 1923 s názvem „**Velká kuchařka**“ také kapitolu o sklizni a uchování ovoce. Její užitečné rady můžeme využít i dnes a doplnit je o nové poznatky. Z uvedeného textu vybírám několik citací a doplňuji je aktuálním komentářem:

Kdy sklízet?

„Při česání ovoce přihlížíme k době, kdy ovoce zraje. Dobu zralosti je třeba vyzozorovati zejména u ovoce tabulkového, tj. takového, jež se vyznamenává jemností a chutností a požívá se bez veškeré přípravy. Pravidlem jest česati ho před úplnou zralostí. Je však třeba míti zřetel k tomu, aby bylo otrháno před velkými větry. Mrazů slabých není se co báti, pokud jest ještě listů na stromě.“

Sklizeň z vlastní zahrádky má tu výhodu, že můžeme přesněji určit správnou dobu česání. Stupeň zralosti můžeme určit vlastními smysly. Při velkopěstění se sleduje postup dozrání měřením pevnosti plodů, jejich vybarvení, rozbořem obsahu škrobu, cukrů, kyselin za pomoci laserových analyzátorů a dalších moderních metod.

Jak sklízet?

„Při česání jest nutno, abychom jak ovoce, tak ani strom neporanili. Každé sebemenší poranění, odření nebo pomačkání ovoce má za následek hnilobu jeho. Nejprůhodnější doba k česání jest časně zrána, není-li velká rosa.“

Platí to i dnes, i když ovocné plantáže jsou vybaveny sklízecími plošinami, transportéry a další technikou, zůstává ruční sklizeň známou jakostí.

Kde ukládat?

„Ovoce zimní, určené pro domácnost nebo trh, ukládá se do neobydlených místností, do sklepů nebo do komor ovocnických. Místnosti tyto mají býti vzdušné, čisté, chladné, tmavé a nepřilíší vlhké ani suché.“

I dnes jsou pro uložení jablek v domácnosti nejvhodnější cihlové klenuté

stropy s hliněnou podlahou. Lze oddělit prostor nebo komoru vhodnou tepelnou izolací (např. polystyrenovými panely) a opatřit nuceným větráním, kterým lze v noci plodiny vychlazovat.

Dezinfekce

„Před uložením ovoce se místnost vyčistí, vybělí, uzavrou se okna a dveře a zapálí se síra. Ráno se místnost provětrá a ovoce se pak do ní ukládá.“

Ochrana před mikroorganismy je aktuální stále. Kromě bílení vápnem a síření je k dispozici celá řada nových desinfekčních prostředků. Čištění by se mělo provést alespoň dva týdny před uložením. Vhodná je i protiplišňová omítka skladu. Přípravky jsou účinnější na mokrému povrchu a při vyšší teplotě.

V čem skladovat

„Ukládá se buď na dřevěné lisky, které mají dno ze slabých hůlčiček nebo prouků, aby vzduch mohl ovocem prostoupiti. Lisky se dávají na dřevěné stojany. Možno klásti ovoce na propraný jemný písek říční, na suchou protřesenou slámu, nebo prostě na prkna. Ovoce, které rychleji uzrává, klademe ke kraji, abychom je snáze mohli po uzrání vyjmouti.“

Současný výběr plastových přepravek na ovoce umožňuje zabezpečit přiměřené proudění vzduchu kolem plodů i dostatečnou hygienu.

Jablům svědčí samota

„Naprostu nevhodné k uložení jsou místnosti, ve kterých se nalézají brambory, naložené zelí nebo okurky, řepa atd. nebo zahňávající látky. Tam vyvinují se snadno plisně, ovoce nabývá nepřijemné chuti a to vše zmenšuje cenu jeho.“

Současný seznam druhů ovoce a zeleniny, se kterými nelze skladovat jablka, je podstatně širší. Nelze např. skladovat společně zimní odrůdy jablek s podzimními, které uvolňováním etylénu urychlují dozrání. Společně uložené hrušky s jableky rovněž urychlují zrání; citrusové ovoce navíc zhoršuje chuť jablek. Květák může způsobit hořknutí. Naopak jablka mohou působit opadávání listů, je-li s nimi skladováno zelí či kapusta; dále také způsobují žloutnutí okurek či rychlejší vadnutí společně uložených řezaných květů. Samozřejmě nesmíme jablka skladovat spolu s látkami, jejichž přítomnost by je mohla znehodnotit – např. pohonné hmoty, mazadla, ředidla, barvy apod.

Myslíme na větrání

„Čas od času místnosti větráme a síříme malým množstvím zapálené síry. Po všecku dobu, po kterou je ovoce uloženo, často naň dohlížíme, dozralé dodáme na trh nebo do kuchyně, nahořklé nebo plisní napadené odstraníme.“

Síření během skladování je vhodné pro stolní hrozny, méně již pro jablka. Po uložení se snažíme dosáhnout co nejdříve stabilní, nekolísavé teploty a vlhkosti. Intenzivně větráme, kdykoli je venkovní teplota nižší než teplota uložených jablek. V našich podmínkách lze v nechlazených skladech nočním větráním snížit teplotu v září pod 10°C, v říjnu pod 6 až 8°C a přes zimu jí udržet na optimálních +1 až +5°C.

Doporučené podmínky skladování některých odrůd jablek

Odrůda	Minimální teplota °C	Maximální teplota °C	Vlhkost vzduchu	Větrání	Počet dnů uchovatelnosti
Gala	+1	+1,5	90 – 92	středně silné	150
Golden Delicious	+1	+2	93 – 95	středně silné	150 – 210
Idared	+2	+4	90 – 92	středně silné	180 – 210
McIntosh Red	+3	+3,5	90 – 95	slabé	120 – 150
Jonagold	+1	+1,5	93 – 95	slabé	90 – 120
Jonathan	+3	+4	85 – 90	středně silné	150 – 180
Spartan	0	+2	85 – 90	středně silné	150 – 180
Ontario	+4	+5	90 – 95	slabé	180 – 210
Coxova reneta	+3	+5	90 – 92	středně silné	120

Pozn.: Slabé větrání: v = 0,2 – 1,0 m .s; středně silné: v = 1,0 – 2,0 m.s; doba větrání: 3 – 24 hodin denně.

Podmínky uložení

„V místnostech vlhkých, málo vzdušných a teplých ovoce snadno napadeno bývá plísněmi. Ve vzduchu příliš suchém vypařuje se mnoho vody a rychle z ovoce, jež pak rychle vadne. Nejvhodnější je teplota +2 až +5°C. Jsou-li místnosti nadbytečně vlhké, vysušují se nejlépe vápnem, jež dáme na misku a postavíme opodál ovoce. Když se vápno rozpadne na kaši, obnovíme ho.“

Na tomto úseku bylo vykonáno nejvíce. Dříve dosti přibližná doporučení optimálních podmínek skladování jablek jsou dnes definována velmi přesně, s ohledem na jednotlivé odrůdy (podrobněji tabulka). Týkají se nejen teploty a vlhkosti vzduchu ve skladu, ale také rychlosti jeho proudění. Pro domácí sklady jsou dnes dostupné elektronické meteorostanice, které bezdrátovými čidly měří teplotu, vlhkost i tlak vzduchu uvnitř a venku. Můžeme tak sledovat vývoj počasí uvnitř i venku, stav podmínek v komoře. Důležitá je pravidelná kontrola uloženého ovoce během celého uložení. Zkušenější ovocnáři si vedou jednoduchý skladový deník, který může sloužit k hodnocení celé sezóny.

Je známo, že čerstvost skladovaných plodů je dána především udržovanou vlhkostí a teplotou prostředí ve skladovacích prostorách. Naproti tomu jejich zdravotní stav je dán především způsobem pěstování ovoce a zeleniny, čili dobrou agrotechnikou. Např. jádrové ovoce se doporučuje skladovat pouze zdravé, bez zjevných příznaků houbových chorob. Co se prostředí týká, optimální skladovací teplota se pohybuje v rozmezí 2 – 4 °C za relativní vzdušné vlhkosti 85 – 90 %. Přesto, pokud nechceme příliš často z ekologických, ekonomických či jiných příčin používat fungicidy, mohou jablka i hrušky podléhat zkáze. Některému napadení plodů se bohužel nevyhneme, neboť plody jsou již nakaženy dříve, než je utrhneme ze stromu a choroba se teprve rozvine.

Opomíjené javory a jejich význam pro uskladnění plodů ze zahrádky

Naše prababičky krom jiného také věděly, že pokud proložíme ovoce listy z javorů, nedochází k šíření některých skládkových chorob a ovoce zůstane zdravé. Rod javorů čítá okolo 150 druhů a jejich výskyt je omezen na mírné až subtropické oblasti severní polokoule. U nás roste několik druhů volně v přírodě a také v zahradách a parcích. Původní evropské druhy jsou: javor klen, javor mléč a javor babyka. Všechny tyto druhy mohou významně přispět ke snížení výskytu skládkových chorob. Nejúčinnější je javor klen.

Javory jsou dnes již téměř zapomenuté léčivé rostliny. Obsahují celou řadu biologicky aktivních látek, které byly pro lidovou medicínu zajímavé. Například odvar z kůry a listů javoru babyky se používal pro stažení a vysušení tělesné tkáně; snižoval vylučování, výtoky a krvácení, včetně zpomalení arteriosklerózy. Z odvarů se připravovaly obklady na postižená místa.

V dnešní době hledání nových přírodních látek byly i javory podrobeny vědeckému bádání, a tak již víme, že javorové listy obsahují celou řadu látek s fungicidním a insekticidním účinkem. A nejen listy, také extrakty z kůry vykazují velmi silné fungicidní účinky proti celé řadě patogenů. Pro uskladňování ovoce se používalo listů také z javoru babyky. Listy se sušily ve stínu v průběhu celého léta (nejlépe však na přelomu července a srpna). Poté se drtily a vysypávaly se s nimi bedničky, do nichž se ukládalo ovoce tak, aby bylo obsypáno ze všech stran. Látky obsažené v listech se během zimy postupně uvolňovaly, a tak významně snížily výskyt případných skládkových chorob.

Podobných příkladů využívání rostlin při ochraně sklizně našimi prarodiči či praparodiči najdeme celou řadu.

Zpracováno dle Zahrádkář č. 10 a 12/2001, redakčně upraveno

(Z.Š)

ilustrační foto

INZERUJTE VE VŠENORSKÉM ZPRAVODAJI!

Ceník řádkové inzerce:

- soukromé osoby:
- **BONUS:** první 2 řádky zdarma
- každý další započatý řádek – 50,- Kč
- podnikatelé:
- každý započatý řádek – 100,- Kč

Ceník plošné inzerce

- celá strana: max. 184 x 271 mm **2000 Kč**
- 1/2 strany: max. 184 x 134 mm **1000 Kč**
- 1/4 strany: max. 91 x 134 mm **500 Kč**
- 1/8 strany: max. 91 x 65 mm **250 Kč**

Kontakt pro příjem inzerátů:

Klára Novotná, mobil: 775 646 461 e-mail: klara@kam-studio.cz

AUTOOPRAVNA BEER

Mechanické opravy osobních automobilů
Příprava a realizace STK a emisí
Výměna čelních skel, Autoelektrika
Klempířské práce, Pneuservis

VŠENORY 486
Po-Pá: 7.30-12.00 13.00-17.00
TEL.: 257 710 872, 603 182 873

Pavel Hokr a Středisko volného času Všenory

VÝUKA NA HUDEBNÍ NÁSTROJ

KLAVÍR, KYTARA, FLÉRNA A DALŠÍ

- učíme se hrát pro vlastní potěšení
- hrajeme písničky, které si sami vybíráte
- žádné stupnice, žádné etudy
- koncertujeme 3x ročně
- první 2 hodiny výuky jsou nezávazné

HRAJEME NAPŘÍKLAD: SKÁKAL PES, NENÍ NUTNO, MACH A ŠEBESTOVÁ, KDYŽ JDE MALÝ BOBR SPÁT, SEVERNÍ VÍTR, MY HEART WILL GO ON, HRÍŠNÁ TĚLA KŘÍDLA MOTÝLÍ, ČÍM TO JE, SPOMAL', MAMMA MIA, VODA ČO MA DRŽÍ NAD VODOU, MĚLS MĚ VŮBEC RÁD, LISTEN TO YOUR HEART, FALLING SLOWLY, PRÍBEH NEKONČÍ, LET IT BE, PÁTÁ, KNOCKIN' ON HEAVEN'S DOOR, DÍVÁM SE DÍVÁM

KDE UČÍME: Všenory, Dobřichovice, Lety, Řevnice, Černošice, Rudná, Radotín, Velká Chuchle, Zbraslav, Davle, Štěchovice a další obce v okolí Prahy

informace a přihlašování:

e-mail: info@pavelhokr.cz

tel.: 608 745 262 (Zdeněk Švehla)

*Na internetových stránkách najdete ceník,
aktuální koncerty, rozvrh volných termínů,
můj názor na ZUŠ, náš přístup a další informace*

www.pavelhokr.cz

R.F. servis

Richard Feglar

plyn - voda - topení

**Nabízí zřízení plynových přípojek na
klíč odprojektové dokumentace po
spuštění spotřebičů.**

DÁLE NABÍZÍME

- ♦ bezplatné konzultace
- ♦ návrhy řešení
- ♦ rozpočty
- ♦ zřízení či úpravy ÚT
- ♦ prodej kotlů, sporáků a radiátorů

Kontakt:

p. Feglar Richard
nová provozovna: Květoslava Mašity 244, Všenory
fax: 257 710 163, tel.: 257 710 168
mobil: 604 269 158, mail: rfservis@volny.cz

Všenorský zpravodaj - informace

Vydává OÚ Všenory, tiskne Tiskárna kam-studio.cz, vychází čtvrtletně. Redakce: Jana Müllerová (jana.mullerova@vse.cz), Stanislava Veselá (sfarska@volny.cz), Ing. Eliška Bubníková. Grafické zpracování: www.kam-studio.cz. Příjem inzerce: klara@kam-studio.cz. Adresa redakce: OÚ Všenory. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Archiv a aktuální číslo naleznete také na adrese www.vsenory.cz/informacni-zpravodaj/. Číslo vychází v říjnu 2011

ZDARMA 3/2011